

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

97-ik szám.

Kedd, szeptember 16.

Előfizetési ár szétküldéssel:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Egy óra 1 korona	Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 3	Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 4 fill.	Egyes szám ára 6 fill.

Főszerkesztő:

KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Megalakult az Andrassy-párt.

Az új Országos Alkotmánypárt programja.

(Saját tudósítónktól) Az Országos Alkotmánypárt megalakulása volt hetek óta legfőbb tárgya a magyar politikának. Az új párt megalakulása elé élénk érdeklődéssel tekintett az egész ország. A kínos idegesség, mellyel a kormány s a többség vidékeiről az ország ez ébredését és talponállását nézték, végső kétségbeesésében azzal próbálta megzavarni, hogy a függetlenségi pártot igyekezett az alakulástól elkedvetleníteni. Ez az ugratás azonban nem ért célt, s hatása az, hogy már eleve szoros fegyverbarátságba vonja az egész küzdő ellenzék. Az alakuló gyűlésen, melyről az alábbi tudósítás számol be, Andrassy Gyula gróf kifejtette az alakulás okát, célját és programját, s ezzel bekoronázódott az a munka, mellyel a másfél éves kámpányban Andrassy Gyula gróf a tudás és tehetség csudáival gazdaggá tette a magyar közéletet.

Az alakuló pártgyűlés.

Tegnap alakult meg Budapesten az Országos Alkotmánypárt, melynek vezére Andrassy Gyula gróf. Az alakuló pártgyűlést a Bakács-téren a Polgári kör helyiségeiben tartották meg. A gyűlésen Hecht Ernő dr. elnökölt, aki a jegyzőkönyv vezetésére Melczer Istvánt kéri föl, s egyben rövid beszéd kapcsán az alakuló gyűlést — amelyre egész sereg vidéki küldöttség érkezett az ország minden részéből — megnyitja:

— „Önök, igen tisztelt uraim, akik ma a fővárosból, az ország közeli és távoli vidékéről összesereglettek, avégből jöttek, hogy Andrassy Gyula grófot az ő nemes és nagy feladatai teljesítésében erővel, politikai bizalmuk teljes súlyával, odaadással, ragaszkodással, becsülettel és tisztelettel támogassák. Midőn önök ma a végtől itt megjelentek, önöket az egybehívók nevében igaz meleg szeretettel és a bajtársi ragaszkodás igaz érzületével szívből üdvözölöm. Kérem önöket, igen tisztelt uraim, szenteljék figyelmüket azoknak a nagy fontosságú felszólalásoknak, amelyek itt elhangzani fognak, legyenek szivesek kellően méltányolni és érdemük szerint mérlegelni mindazokat a kijelentéseket, amelyeket kiváló férfiak a teremben tesznek.”

A megnyitó beszéd után a IX. és X. kerület választó közönsége óhajára Springer Ferenc dr. üdvözli Andrassy Gyula grófot, aki csak nagyon soká juthatott szóhoz a meg-megújuló éljenriadalomtól. A gyűlés egész közönsége felállt helyéről és úgy tapsolta percekig. Andrassy Gyula gróf nagyhatású beszédben ismerteti a párt megalakulásának szükségességét. Nyíltan elmondja indokait, amelyeket két pontban foglal össze:

„Főleg két tekintet volt, amely vezetett, az első az, hogy láttam hogy a magyar alkotmány napról-napra rombolódik, gyengül, napról-napra egy-egy sebhely fedti testét és másodsor az, hogy megvagyok arról győződve, hogy a magyar alkotmány ereje a magyar nemzet létének legerősebb alapja és az aki a magyar alkotmányt romba dönti hagyja, frívól játékot tűz a magyar nemzettel.”

A percekig tartó meg-megújuló lelkes éljenzés és taps lecsillapulta után Hecht Ernő felkérésére Ugron Gábor felolvasta

a határozati javaslatot.

A párt — mint ellenzéki párt — az államélet minden vonatkoz sára kiterjedő, részletes programot nem ad, hanem arra szorítkozik, hogy álláspontját az alkotmány megerősítésére és a gyakorlati élet többi legfontosabb kérdésére vonatkozólag jelezze.

Az alkotmányos rend érvényesülésének biztosítása végett a legsürgősebb feladat, hogy a megzavart jogfolytonosság és a parlament törvényes szabása helyreállíttassék.

Evégből követeli a párt, hogy az elkövetett joysérelmeket kétségtelen hatályú jogszabály reparálja; hogy olyan házszabály alkottassék, amelynek kötelező voltát mindenkinek el kell fogadnia. Ez az új házszabály zárja ki a technikai obstrukciót, biztosítsa a költségvetés egyszerűbb és gyorsabb elintézését, de semmiféle klotürt ne ismerjen.

De koránt sem elégedhetünk meg azzal, hogy az alkotmányos élet normális folyamata helyreállíttassék. Az alkotmányt meg is kell erősíteni. E célból az ország ügyeire az egész arra megérett társadalomnak törvényes befolyást kell biztosítani, mert minél többen osztozkodnak a jogban, annál szilárdabb alapon áll az alkotmány és mert azok kizárása, akik a jogban való részesedést jogosan követelik, — mert a joggal élni képesek, — az állam békejének szilárdságát és az alkotmány alapjait gyöngíti. Csak a kulturális és politikai viszonyaink által megengedett legvégső határig menő jogkiterjesztés juttathatja huzamosabb időre nyugvópontja a választói jog kérdését. A párt tehát nem tud a jelenleg megállapított választói jogban megnyugodni és újabb demokratikus reform alkotását tartja sürgősen szükségesnek. Erre vonatkozólag a következő alapelvekből indul ki:

A választói jogosultsága 24-ik életév betöltéséhez köttessék és közvetlen legyen. Senki se birjon egy-néltöbb szavazattal. Az ipari munkásságot a választói jognak az irni-olvasni tudáson, egy kerületen, illetve községben való egy évi letelepültségen kívül más feltétele ne legyen, mint az, hogy az 1907. évi XIX. t.-c. alapján szervezett országos munkásbiztosító pénztár, vagy valamely bányatársuladának biztosításra kötelezett tagja legyen.

A választói jog újabb szabályozása kapcsán kívánja a párt a választási bíráskodás reformját is.

A képviselőház reformját ki kell egészíteni a főrendiház átalakításával. Ne legyen az

Női fehérneműek, harisnyák, keztyűk óriási választékban

rendkívül olcsón Lantos Csipkeáruházában, Sas-utca 4. Telefon 12-50.

Női kalapüzlet áthelyezés!

Aszódi Hermanné női kalapüzletét Piac-utca 39. szám alól Piac-utca 77. sz. alá helyezte át. A hölgyközönség tudomására hozza, hogy a Modell-kalapok megérkeztek és átalakításokat jutányos áron elvállal. Tisztelettel ASZÓDI HERMANNE.

egy életnélküli test, hanem legyen a politikai életnek eleven és független tényezője.

Kodifikálni kell az anyagi jogot, rendezni és egyszerűsíteni kell az eljárást. Reformálni kell az önkormányzati hatóságokat, hogy hatályos munkára képesebbek legyenek.

A városok és különösen Budapest székesfőváros közigazgatása mélyreható reformra szorul. Önkormányzati jogait az egész vonalon tágítani kell. Újjá kell szervezni az autonómjüket.

A városok és községek önkormányzati jogainak kiszélesítése a magyar állam anyagi és kulturális erősödésének egyik alapfeltétele.

Gondoskodni kell arról, hogy a városok hiteligenyeiket megfelelően kielégíthessék, fokozni kell a városok jövedelmét, jövedelmi forrásait szaporításával is. hogy módjukban álljon a városi élet minden ágában igénybe venni azokat a modern technikai berendezéseket és vívmányokat, amelyek a városfejlesztésnek legfőbb biztosítékai.

A nagy- és kisközségek reformja is szükséges, különös tekintettel háztartási viszonyaira, a pótló aránytalanságára és helyenként elviselhetetlen magasságára.

A jegyző, mint a községi élet szellemi vezetője, ne legyen állami funkciókkal úgy megerterelve, hogy tulajdonképpen hivatásától elvonassék.

Kodifikálni kell a rendőri jogot, a rendőri bíróságot, amelynek törvényes rendezettsége az alkotmánynak és a személyes szabadságnak biztosítékává fog válni.

A legfontosabb és legsürgősebb kötelességünk összes bíróságaink függetlenségének a lehető legtökéletesebb megerősítése és e célból az automatikus előléptetés megfelelő intézményes biztosítása.

Gondoskodni kell arról, hogy az elemi ismereteket kellő számú népiskolában mindenki megszerezze és megszerezhesse, s hogy a középkorok közelebb jöjjön a gyakorlati élethez. Az államnak semmi áldozatot nem szabad sajnálni attól, hogy polgárait tudással fegyverezze fel s jellemében erősítse.

Adjon a társadalomnak politikai erőt és függetlenséget a törvényben rendezett egyesü-

leti és gyülekezési jog, a sajtószabadság és a sajtótermékek függetlensége úgy a kormány, mint a helyi hatóságok önkényével és politikai hatalmával szemben. De a közönséget is meg kell védeni a sajtóval való visszaélésektől, a sajtóügyi eljárás egyszerűsítésével és gyorsításával, valamint főképpen a magánbecsületnek az eddiginél fogatosabb védelmével.

A polgári és büntetőeljárások minden ierén életbevágó szociális érdekek parancsolják az olcsóságot és gyorsaságot.

A mostani válságos gazdasági helyzetben kétszerezően kötelessége minden politikai tényezőnek, hogy az ország gazdasági fejlesztését és megerősítését tekintse legkomolyabb feladatának.

Mindenütt első jeladat s a továbbfejlődés egyedül biztos alapja az ország alapvető vagyónának és kincseinek biztosítása és legteljesebb gyümölcsöztetése. Ennélfogva hazánkban a jó gazdaságot politikának első kötelessége mezőgazdaságunkat kifejlesztetni és hasznosítani. Szükséges, hogy sértetlenül fenmaradjon gazdasági politikánk ama törvénybe iktatott elve, hogy vámvédelmünknek olyannak kell lenni, mely a mezőgazdaság és ipar érdekeit egyaránt védi.

Szükségesnek tartja a párt a hazai kereskedelmi érdekeinek legmesszebbmenő védelmét. Kell, hogy tökeszegény országunkban fokozott gondoskodás tárgya legyen hiteléletünknek egészséges irányban való fejlesztése.

Kell, hogy a kormány mérséklőleg hasson vezető pénzügyeinkre is oly irányban, hogy ne használják ki önmaguk, és ne engedjék annyira kihasználni a többi pénzügyet által a válságos helyzetet és legyenek kimélettel gazdasági életünk annyiféle viszonylatában, mert ez elengedhetetlen kötelességük és enélkül a normális állapotok visszatérése nem remélhető.

Az egyenes adók terén a kishbb keresetű osztályok mentesítését nemcsak adótechnikai szempontok, de az arányosság elve is parancsolja, mivel ezen osztályok a fogyasztási adók terében úgy is aránytalanul részesednek.

A közvetett adók terén a szeszadónak gyökeres rendezése szükséges nemcsak pénzügyi, hanem szociális szempontból is.

Az Ausztriával való gazdasági viszonyra nézve a párt természetesen ragaszkodik az 1867. évi XII. tcz.-ben biztosított azon joghoz, hogy kereskedelmi ügyeit az ország önállóan intézhesse, másrészt ahhoz, hogy a hitelügyek rendezését külön jegybank által eszközölhesse.

Nagy sajtó kíván feltetni a párt a haladó kornak megfelelő szociális politikára, amelynek ki kell emelkedni az eddigi szűkkeblűség kereteiből. Nemcsak a mezőgazdasági kisbirtok és munkás, nemcsak a kisipar és az ipari munkásosztály, valamint az alkalmazottak százezrei erkölcsi, anyagi és közművelődési érdekeinek az eddiginél sokkal erőteljesebb felkarolása által, hanem érvényesülnie kell a tervszerű szociálpolitikának a közélet minden terén, az összes állami, közhatósági, mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi intézményekben modern szociális szellemet kell behozni.

Egyházi kérdésekben a párt a jogegyenlőség alapján áll. Az egyházak szerzett jogainak tiszteletben tartásával a különböző felekezetek békéjét kívánja biztosítani; kötelességének tartja a katolikus autonómia megalkotását és az 1848: XX. tc. végrehajtásának egyidejű biztosítását. Kívánatosnak tartja a párt a párbértartozások megváltását, hogy könnyítsen a társadalom szegény rétegeinek terhén és hogy a lelkeskedő papságot fölszabadítsa a párbérszedéstől. A lelkeszi fizetés, illetve korpótlék, ugyszintén a tanítók fizetésének a megélhetési viszonyokkal arányos rendezését szintén jogosnak és szükségesnek tartjuk.

Désy Zoltán beszél.

A határozati javaslat felolvasásának végeztével lelkes éljenzésben tört ki a nagyszámú közönség, melynek lecsilla-

A javából.

Quentin apó dörögve nyitotta fel a szekrényt s előkereste ünnepőjét. — Délutáni négy óra volt — s Quentin anyó a konyhaajtó előtt egy kövér kacsát kopasztott.

— Hé apó . . . hová még ebben az órában? — kérdé.

— A kocsmába . . . berugni . . . — dűnyögé az öreg.

Minden hónapban egyszer kétazer megbomlott, többnyire olyankor, mikor valami fekete gondolat kizozta s ilyenkor csak egy vágyat érzett — leinni magát a sárga földig. Aztán elégedetten tért haza.

— Berugni. Már megint, vén lump . . . Hiszen alig nyolc napja, hogy ketten cipeltek hozza. Azt hiszed, eltűröm az ilyen disznóságot. . . .

Quentin apó nyugodtan pipára gyujtott:

— Fogd be a szád, asszony. . . . Amit én iszom, te nem nyeled le . . . nem a te dolgod. Befogom a csikót és vége.

Quentin anyó csodos fürgeséggel az isálló ajtajánál tért meg.

Az ajtot bezárta s a kulcsot zsebébe rejté: — Itt van . . . most fogd be Toppeot, ha tudod. . . .

— Sebaj! elmegyek gyalog . . . egy kis séta a réten át, az almafák alatt, még nem a halál! . . . viszontlátásra asszony!

S csendesen elballagott.

— Csak menj . . . menj, vén gazfickó, — sivitotta utána Quentin anyó . . . hanem majd meglásd. . . .

— Mit látok meg? Talán a holdat, ha nem lesz felhős az ég! — felelé rendíthetetlen nyugalommal Quentin apó.

— Igen . . . igen . . . majd meglásd. . . . Egy rövid óra alatt Quentin apó elballagott a faluba. A kocsmában egy lélek sem

volt s ez ugyancsak kedvére volt, mert a kirucanásai alkalmával semmiképen sem kedvelte a társaságot.

Jó napot Quentin apó! — üdvözlé Lanquetné, a fogadósné, — mi újság otthon?

— Semmi különös. Hanem hát, itt vagyok!

— Hát aztán, Quentin apó!

— Beakarok rugni. Ide egy üveggel!

— Melyikből? A négyesből, vagy a hatosból?

— A hatosból, no. Ha beakarok rugni, nem nézem a garast.

Büszkén mondta ezt, s azonnal méltóságteljes komolysággal inni kezdett. Miután hat kis pohárral lehajtott, una masnak találta a „hatost.”

— Hallja Languet asszony, valami furcsa ize van ennek a pálinkának.

— No lám . . . talán torka kergült meg! . . . még hogy az én pálinkám furcsa izü . . . mintha nem is elég drágán fizetném. . . .

— No azért nem kell haragudni . . . Adjon hát a tizsből . . . még pedig a javából!

S kortyonként négy pohárával leöblintette torkát!

Nem fukarkodom, mi . . . minden pohár tiz sousmba kerül . . . — dicselkedett.

— Hiszen tudjuk, hogy felveti a pénz! — nevetett a fogadósné.

— Hát ha az nem is, de birom a módját! — s az öreg még egy üveggel rendelt. De még sem ertette a dolgot. Hiába itta a legdrágább pálinkát, még sem érezte hatását.

— Sosem ittam ennyit, — dűnyögé — s még sem vagyok részeg.

Ujra hivta a fogadósnét:

— Hallja, Languet asszony . . . hát a

maga pálinkája csak szentelt víz volna?

— Ej Quentin apó . . . — hát nem úgy beszél — mintha ma legelőször izelné? . . .

— Igaz . . . igaz de mégis . . . — dűnyögé az öreg, s az egyik poharat a másik után ürtigeté. Közben lezállt az éj, komor mely sötétség merült a szobára. — Az öreg egyszerre felvetette fejét:

— Languet asszony, hívja ide Tenduet. Unatkozom így egyedül.

Tendue a falu leggarazdább legénye volt, de ma este kivételesen nem volt részeg.

— A pálinka szagára hamarosan ott termett.

— Új le, no! fizetem mind, amit iszol, de úgy kell most innod mint ahogy én iszom.

Languet asszony, a legjavából.

Koccintottak. Ittak.

— Izlik-e? — kérdé gyanakodva Quentin apó.

— Meghiszem azt, — s Tendue nagyot csettintet, — úgy simogatja a gyomrom, mintha bársony kefével simogatnák . . . s melengeti. mint a tűz . . . Krisztusom! be finom italocska!

— Igyál hát, ha így a szád izére megy!

De ő mitsem érzett . . . sem kábasságot . . . I de még csak egy kis szédülést sem. S most már dühösen ordította:

— Beakarok rugni . . . ördögbe is! beakarok rugni, no! Megmondtam az asszonynak, hogy berugok. . . . Most már a becsület kívánja!

Am a berugás jelei először is Tenduen voltak észlelhetők, a tizenkettedik pohár után . . . ordított, az asztal tetején táncolt s végül is hortyogva terült el a földön.

— No lám, Tendue már tökrészeg. — s én még mitsem érzek! Ördögbe is, mit jelentsen ez?

pulta után Hecht Ernő dr. elnök indítványozza, hogy mondja ki az értekezlet, hogy a felolvasott határozati javaslatot az Országos Alkotmánypárt programja gyanánt fogadják el. Az értekezlet egyhangulag fogadta el az indítványt, mely után Désy Zoltán állott fel, akit szintén lelkes ünneplésben részesítettek s aki a határozati javaslatot kommentálja:

„Hallották Önök programunkat, ami azt áthatja a jogtiszelet az alkotmány-érzés mellett az a szó nemesebb értelmében vett liberális demokrácia, az a demokrácia, amely nem agadja meg azokat, akiknek a múltban is érdekeik voltak. Nem demagogiát értünk ez alatt. Az a demokrácia, amely megkívánja, hogy az ország jogaiban az ország ügyeinek intézésében résztvehessen mindaz, aki a nemzeti munkában is részt vesz, az a liberális demokrácia, amely a jogegyenlőséget, amely ha siváron kezeltetik a legnagyobb egyéni szolgáshoz vezet, hh így szeretettel tölti be, mértékelen annak a hatása, a gyengét felemeli magához. Nem kiváltságokat akarunk teremteni újabb alkotásainkban, nem kiváltságokat fenntartani, de nem eldobni azt, ami nemes, nagy a múltban, ahhoz kapcsolni az igazi polgári érdemet, így teremteni meg az igazi Magyarországot.“

Hosszantartó lelkes éljenzés és taps fogadta Désy szavait, amelyeket nyomon követett Mezőssy Béla beszéde, mely után Hecht Ernő elnök kimondja a határozatot, hogy

az országos értekezlet az Országos Alkotmánypárt elnevezéshez hozzájárul és minnek folytán a párt elnevezését is megállapították, az országos pártot megalakultnak nyilváníttja.

— Háromnegyed tízre jár, Quentin apó. Zárom kell. Bekukkanthatnak a csendőrök!

— figyelmezteté Languet asszony.

— De még nem vagyok reszeg!

— Ugy látszik, ma ugyancsak győzi! Mert hát jócskán ivott. Mit gondol, mennyiért fogyasztott?

— Mennyiért no?

— Ezzel az utolsó pohárral éppen negyvenhárom frank árárt!

— Tréfál Languet asszony! — kiáltá irtózza az öreg, — hiszen az teljesen lehetetlen. . .

— Számoljon csak utána . . . nem szoktam becsapni a vendégeim. Éppen negyvenhárom frank!

— Jóságos Isten, lehetséges-e? Látott-e már valaha egy embert negyvenhárom frank nyit inni és még csak be se rugni.

— Biz ezt sosem láttam. Valami boszorkányosság lehet a dologban.

— Boszorkányosság? — s az öreg arca fakóra vált . . . — ördög és pokol, ha ezt tudtam volna . . . No, tudom Istenem. soha többé nem iszom . . . nem én, még egy cseppet sem . . . — s kezeit kétségbeesetten égnek emelte, — az ember negyvenhárom frankért még csak be sem rughasson! . . .

Tendue ugyancsak reszeg, pedig negyedrészt sem itta annak, amit én . . . Igaza lehet, Languet asszony, bűbáj, boszorkányosság van a dologban. . .

S csüggedten, kétségbeesve indult hazafelé, a sötét éjben. A falu utcáján végig halották siró kiáltozását: — Nem tudok berugni. . . többé nem tudok berugni!

Persze nem sejtette, hogy fél sége távozása után gyorsan befogta a lovat s a rövidebb uton félórával előbb ért a faluba. Nem sejtette, hogy egész este csak sok vízzel kevert gyenge spirítuszt ivott. S hogy Tendue eleve negyven soust kapott, hogy a tökrészeget játssza s az asztal alatt hortyogjon.

Camille Treuille.

Az alakuló értekezlet az Andrássy Gyula mellett való óriási tüntetéssel ért véget.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság szeptember hó 16-ikán, kedden délután 3 órakor a városháza kistanács-termében ülést tart, amelyen a következő ügyek kerülnek elintézés alá:

Belügyminiszteri leirat az árvizkárosultak segélyezése tárgyában.

Thieszen Arthur és társai indítványa a biztosítási intézetek fiókjainak, illetve főnyököseinek egységes megadóztatása tárgyában.

Zombor város közönségének megkeresése a magyarországi trafikokban kizárólag honi árucikkek árusítása tárgyában.

A debreczeni—tokaj—bodrogkeresztúri törvényhatósági közút szakaszának és tartozékainak az állam kezelésébe átadása, illetve átvételének ügye.

Keresk. m. kir. miniszteri leirat a Máv. gépjávitó műhely mellett fekvő, városi tulajdon képező 4437 négyszögöl területű föld átengedése tárgyában.

Ehrlich József építkezési ügye. Szabályrendelet-tervezet a városi alkalmazottak fizetésileg ügyéről.

A debreczeni tudományegyetemi építési bizottság előterjesztése a létesítendő egyetemi kórházi telep építési munkálataira vonatkozó pályázat kiírása ügyében.

A Késes-utca 46. sz. házastelek megvételének ügye.

A Wesselényi-tér 10. számú házastelek eladásának ügye.

A Kossuth-utca 32. számú ház megvételének ügye.

Az „Aiföldi Téglá- és Agvagipar Rt.“ felebevezése a 11759—1913. sz. határozat ellen.

A városi szeszadó pótlékot kezelő személyzet kérvénye lakbérilletmény megadása iránt.

A városi nyugdíjasok felebevezése kedvezményes áru fában részesítésüket megtagadó tanácsi határozat ellen.

A közkórházi alkalmazottaknak a munkásbiztosító pénztár kötelékéből kivonásának ügye.

Székesfehérvár sz. kir. város törvényhatóságának megkeresése az állami költségvetésbe felvett 5.000.000 koronából egyes városoknak jutott részesedésnek a jövőben leendő mikénti felosztása és a m. kir. belügyminiszter u hoz. intézet feliratának támogatása tárgyában.

A debreczeni kerületi kereskedelmi kamara átirata a szerb kereskedelmi szerződés revizója mellett állásfoglalás tárgyában.

Miért tették el

láb alól Bogdanovics pátriárkát.

Egyházi panamák.

(Saját tudósítónktól.) Bogdanovics Lucian eltűnésével emlegetik azt, hogy a pátriárkát elették láb alól; ennek a véleményének adott kifejezést Joanovics Pál miniszteri tanácsos is.

Hogy ha a pátriárkát tényleg lelőkték az Ache-patakba, akkor annak számos oka van: Bogdanovics ugyanis óriási visszaélésekre jött rá. Rettenetes egyházi csalásokra és panamákra, amelyeknek teljes bebizonyításához gyűjtötte az adatokat és az volt a célja, hogy ha ezek együtt lesznek, könyörtelenül megtorolja a visszaéléseket.

Igy például rájött, hogy kiknek a makinációinak volt köszönhető a zárdai alapok vesztesége, kiknek a kezén fonnyadtak le az iskolai alapok, kik vettek fel nekik nem járó honoráriumokat, kik fogadtak el eladásoknál és vételknél horribilis jutalékokat, kik játszottak össze a szállítókkal, hova tűnt el a pátriárkátus híres pincéjének bora? Hová tűnt el 510 mm. buza és sok más egyéb az elődje rezsimje alatt.

A kellemetlen ügyekre sok bizonyítékot gyűjtött: már össze és közel volt a leleplezés, amely sok urnak állásába, vagyonába, becsületébe és szabadságába került volna. Sok urnak volt tehát érdeke, hogy e veszedelmes ember elcsöndesedjék. Természetesen ez még mind nem bizonyítja azt, hogy a patriárka gyilkosság áldozata lett.

Presbyteri gyűlés.

Jelzalog kölcsönt vesz föl az egyház.

(Saját tudósítónktól.) A helybeli református egyház is csakugy érzi az áldatlan pénzviszonyokat, mint az egyes ember. Jövedelmei alig-alig folynak be s vállalkozásait a pénzszükség miatt nem képes befejezni. — Az egyházi bérpala nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, úgy annyira, hogy az építkezésekbe fektetett tőke kamatait sem képes kihozni. Az egyház — mindezek után — a legnehezebb helyzetbe került, olyannyira, hogy kénytelen kölcsön után nézni éppen a kötelzettségei miatt.

A nagyobb kiadások fedezésére elhatározta az egyház, egy nyolcvanezer koronás kölcsön felvételét s már is több pénzintézet felvették a tárgyalásokat. Valószínűleg a Magyar Földhitelintézettel bonyolítják le a kölcsön ügyét, — amelylyel — hír szerint — igen kedvező feltételek mellett már előlegesen meg is állapodtak egy törlesztéses jelzalog kölcsön felvételét illetőleg. Nagyon természetesen az ügy teljes perfektuálásához a presbyterium jóváhagyása is szükséges — s e célból holnap, kedd délután az előljárogás presbyteri gyűlést tart az egyház tanács-termében a következő tárgycsorzattal:

Pixavon-Hajápolás

tudományos alapon

a leghelyesebb mód a fejbőr ápolására és a haj erősítésére.

Ára üvegenként 2.50 K.
Hónapokig elegendő.

1. Jelentés arról, hogy a folyó évi augusztus 23-án, illetve folytatólag augusztus 26-án tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyvei és végzései ugyanezen hónap 25-án, illetve 29-én hitelesítették.

2. Az egyházmegyei elnökség 985—1913 számú határozata, melylyel a presbyteriumnak 100,00 korona váltókölcson felvételét kimondó, 764—1913. P. számú végzését jóváhagyta.

3. Az előkészítő-bizottság javaslata, a Magyar Földhitei tétettől 80,000 korona törlesztéses jelzálog kölcsön felvétele felett határozat hozatal.

4. Az előkészítő-bizottság javaslata az iránt, hogy mivel a tárgysorozat 2. pontjában említett s előzőleg megszavazott 100,000 korona összegből, a 3. pont alatti 80,000 korona felvétele esetén, az egyház pillanatnyi szükségletének edezése céljából bizonyos összegnek függőkölcsönként felvétele esetleg szükségessé válhatik: e szükséglet miként fedeztessék.

5. Intézkedés a főjegyzői állás betöltéséről, a főjegyző megválasztásának a következő gyűlésre leendő kiűzése.

A Reform-Társaság gyűlései.

Uj várospolitikát.

(Saját tudósítónktól.) A debreczeni reform-társaság vasárnap délután három helyen tartott nyilvános gyűléseket. A belső függetlenségi kör helyiségeiben a függetlenségi polgárok százai előtt dr. Juhász Nagy Sándor, a társaság elnöke ismertette a reform-programot, mely jogot, jólétet és művelődést jelszóval hirdeti a demokratikus függetlenségi eszméket. Ösmertette az egyesült függetlenségi és 48-as párt új programját, mely legalább elvileg csaknem az összes reformpontokat felöleli.

Dr. Révi Nándor a városi politikát ösmertette és kimutatta, hogy Debreczenben e téren is megújásra van szükség és az új demokratikus várospolitika fogja majd rendez kerékvágásba terelni a debreczeni közéletet.

Dr. Lefkó Vilmos, a szociáldemokrata párt debreczeni titkára felhívta a figyelmet az új Tisza-féle törvény alapján nemsokára készülő választói névjegyzékre s azt a kijelentést tette, hogy az új törvény alapján mintegy 3000 munkás szavazó lesz Debreczenben, kik mind a függetlenségi párt jelölőjeire szavaznak.

A csapó-kerti függetlenségi és 48-as körben a rendkívül lelkes függetlenségi közönség nagy tömege előtt Király József, a társaság alelnöke és dr. Szabó Ferencz titkár nagy hatással beszéltek az országos és városi programról.

A homokkerti olvasóköri szintén nagy közönség előtt általános helyesléssel fogadott hasonló szellemű beszédeket tartottak Czifra Nándor és dr. Lukács Béla városi biz. tagok és Szatay Ferencz hírlapíró, a reform-társaság tagjai.

Mindhárom helyen a megjelent polgárok lelkesedéssel csatlakoztak a reform-társasághoz.

A pártból.

A hajdumegyei függetlenségi párt választmányi ülése.

(Saját tudósítónktól.) A hajdumegyei függetlenségi és 48-as párt választmánya vasárnap délelőtti választmányi ülést tartott Debreczenben a Royal-szálóban. Az ülésen Veszprémy István orsz. képviselő, pártelnök elnököl, ki megnyitó beszédében ismertette a politikai helyzetet és az országos függetlenségi párt szervezési munkáját.

Az ülés előadója dr. Juhász Nagy Sándor ügyvezető alelnök volt, kinek indítványára kimondotta a választmány, hogy az országos egyesült függetlenségi és 48-as pártot üdvözli és ahhoz csatlakozását bejelenti, hangoztatásával annak, hogy a hajdumegyei párt rendületlenül kitart a demokratikus függetlenségi elvek mellett. Kimondotta továbbá a választmány, hogy a megye összes kerületeiben kiegészíti a párt-szervezetet és felhívja az összes kerületi pártok vezetését, hogy azon községekben, hol nincs kellő számú függetlenségi kör, ilyen köröket alakítson.

Az ősz folyamán a megye községeiben gyűléseket rendez a párt s szívesen fogadja a debreczeni reform-társaság ajánlatát, hogy a gyűlések megtartásában a párt segítségére lesz. Egyszersmind felhívja a községi pártok vezetését, hogy a gyűlések megtartását támogatassák és elősegítsék a függetlenségi eszme érdekében.

Ezután a bizottsági tagválasztás és a megyei tisztújítás mozgalmainak vezetésére egy szűkebb körű bizottságot küldött ki a választmány, mely végül folyó ügyeket tárgyal.

Letartóztatott képezdészek.

Az egyik ruhát lopott, a másik meg elakarta adni.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap délelőtti egy uriasan öltözött fiatalember állított be Rosenberg Béni Bádógos-utcai ószereshez s ott a boltban egy nagyértékű persiánér női bundát kínált megvételre, amelyet az illető magával vitt.

A fiatalembernek úgy látszik nem volt fogalma sem arról, hogy a bunda mily nagy értéket képvisel, mert csak 8 koronát kért érte. Éppen ez okozta a fiatalember vesztét, mert az ószeresnek mindjárt gyanus volt a dolog és rendőrről küldött s míg az megérkezett, ő az eladóval beszélgetett és a bundát nézegette.

Mikor a 15 ós számú rendőr az üzletbe lépett, a fiatalember mindjárt elpirult s a rendőr felszólítására szó nélkül követte azt a rendőrségre.

Itt megállapították, hogy az illető fiatalember Vida János másodéves tanítóképezdész, akit Szabó Imre másodéves tanítóképezdész kért fel arra, hogy a kabátot adja el.

A nyomozás kiderítette azután, hogy Szabó Imre — akinek atyja az egyik Simonffy ucai bérházban házmester — az Erber Ernő és Thurzó Béla padlására a lécszfeszítése után behatolt és ott egy lezárt ládából, a sarokvas lefeszítése után, több ezer korona értékű férfi és női ruhaneműt lopott el és azután a sarokvasat visszahelyezte s a lopott tárgyakat Vida Jánossal adatta el több ószeresnél, potom árért.

Mind a ketten beismerik a lopást.

A nyomozás tettesek és bűntársaik ellen folyamatban van, Szabó Imre és Vida János pedig előzetes letartóztatásba helyezték.

Színház.

Gyerünk csak!

(Bemutató.)

A színházban szombaton este a reklámzenebonája kíséretében belopózott a „sláger” és mert a háziak, akik rövidlátók és tetségtelenek, hészámra harangoztak be neki, azonnal éreztetni kezdte a hatását. Először elhidegítette a színház kevés barátját, akiknek igazán nincs, nem lehet ezentul kedvük ahhoz, hogy egy olyan házba járjanak, amelynek színpadán lelkiifurdalás nélkül adják be a vidék előtt nagyrészt érhetetlen pesti sületlenségeket, csak azért, hogy némely „kritikusok” az „elismerés és megbecsülés érzetével köszönthessék Mezey direktort, mivel a Néopera 60.000 koronás diszlettömegét súlyos ezresekért kikölcsonözte . . .” Ha ez is érdem és ez is eredmény, akkor igaza van egy másik helyi lap írójának, aki gunyosan, de nagy igazsággal jegyzi meg, hogy: „Mezey igazgató a Néopera mintájára körutazási jegyeket fog kisorsolni a „Gyerünk csak” közönsége előtt. Az első nyeremény egy vonaljegy lesz a színházról a közkörházig; a második pedig egy átszállójegy a — baromvásártérre . . .” Sajnáljuk Mezey direktort, aki behecelteti magát az ilyen „sláger” kivágásokba, amelyekkel a fagypontra alá sülyeszti azt az „előlegezett bizalmat”, amelyet eddig „igazán” élvezett és eljásza azt a reputációt, amelyet a régebbi direktorok, a Komjáthyak, Makók és — ne mosolyogjunk — a Zilahyak tartottak a megbecsülés legfelsőbb nivóján. A „sláger” jól működött. Más már nem hiányzik, minthogy magára haragítsa a „kivágójának” háziurát. A háziur végre is nem kötelezhető arra, hogy házában tartson olyan lakókat, akik ilyen slágerekkel kísérleteznek. Es ennek a lehetetlen állapotnak csak kétféle orvoslása lehet: vagy — az előlegezett bizalom fenntartása mellett — az ilyen slágereket mellőzik a slágerezők, vagy pedig a háziur — az előlegezett bizalom fölmondása kapcsán — mondja föl a lakási.

Magát az előadást is csupán Kassai, Lajthy, Bombay s részben Borbély mentették meg a teljes sikertelenségtől. Ha mulatságról lehet szó, úgy egyedül csak az ő mókázásuk nevezhető ennek.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utcza 7. sz.

HIREK.

— **Káplánok tisztelgése a püspöknek.** Az első lelkészkepesítőt tevő segédlelkészek, — számszerint 44-en, ma délelőtt tisztelegtek Baltazár Dezső dr. püspöknek, akiknek nevében Bagoly Bertalan üdvözölte Rónay nevében a püspököt és jaindulatát kérte. Balthazár Dezső dr. püspök válaszában kijelentette, hogy a vizsgálatok szigorúak lesznek, mert a korszellem megkívánja azt, hogy a református lelkészek tudományos képzettsége magas színvonalon álljon, — mindamellett jóindulatról biztosította a megjelenteket.

— **Bosnyák diákok Debreczenben.** Az elmúlt évben megindult bosnyák diákinvázió örvendetes arányokban fejlődik. Erre a tanévre már sokkal nagyobb számban seregletek ide a bosnyák ifjak. Értesülésünk szerint eddig tizenhét bosnyák diák jelentkezett felvételre a debreczeni felsőbb tanintézetekben.

— **A lelkész képesítő.** Ma délután kezdődtek meg az első lelkész képesítő vizsgálatok, melyek az egész héten át tartanak.

— **Letartóztatott villamos szerelő.** Ernst Péter Arany János-utca 25. szám alatti lakos feljelentette Katz Zoltán villamos szerelő ségét, aki bezárt lakásába behatolt, onnan különféle tárgyakat ellopott és azokat elzalogosította. A rendőrség Katzot elfogta, s minthogy tettét beismerte, előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Liftszerecséllenség.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Virág Pál szobrász ma járattanságának lett áldozata. A József-tér 16. számú ház felügyelője fölkererte, hogy távollétében kezelje a liftet. Virág a felvonó szerkezetét vizsgálta, miközben egy csavar érintése folytán a gépezet megindult és Virág feje a rács és a lift közé szorult. Halálos sérüléseket szenvedett. A rendőrség a házmeister ellen megindította a vizsgálatot, mert a liftet hozzá nem értő emberre bízta.

— **Páholyjegyek a (Concours hippique).** Az október hó 14., 15., 16., 18. és 19-én tartandó concours hippique a páholyjegyek már kiválthatók Békés Lajos főtéri férfidivat üzletében. Az intézőség ezután kéri fel azokat, kik páholyjegyeket jegyeztek elő, hogy páholyaikat lehetőleg rövid időn belül váltsák ki, mert a kereslet oly nagy, hogy a ki nem váltott páholyokat az ujjonnan jelentkezőknek fogják kiadni.

— **Felakasztotta magát.** Halmi Istvánné szül. Nagy Borbála 47 éves, csavargári munkásnő, tegnap reggel 8 órakor Vesellényi-tér 7. szám alatt levő pincelakásában az ajtó-sarokra felakasztotta magát. Irást nem hagyott hátra. A megejtett orvos-rendőri vizsgálat szerint az öngyilkosságot azért követte el, mert állandóan betegeskedett s megunta az életét.

— **Megint a zsebtolvajok.** Mai napon megint panaszok voltak a zsebtolvajok ellen. Két asszony volt a rendőrségen, akiknek a pénzét emelték el. Az egyik Ignéci Lajosné hajduszoboszlói lakos, akinek a Nagytemplom előtti gyümölcspiacon emelte ki egy ismeretlen zsebtolvaj a pénztárcáját, melyben 5 korona 40 fillér készpénz és egy 10 korona értékű aranygyűrű volt. A másik károsult Burai Lajosné, akinek a Rákóczi-utcai zöldségpiacon 66 korona készpénzt tartalmazó pénztárcája tűnt el. A rendőrség a nyomozást megindította.

BALKÁNYI ANTAL fényképész Debreczen,

Piac-utca 46. (Békés Lajos mellett.)

Művészi portait felvétetnek élethű és első rangu lev. lapok **6 drb. 2.50**, 12 drb. lev. lap. **4 K.** — Kiváló fénykép nagytasok **5** koronától.

— **Halálozások.** Folyó hó 14. és 15-ik napjain a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Özv. Drucker Mórné Silberstein Fáni izr. 75 éves. Katz József izr. 56 éves, Szobonya István rkath. 2 hónapos, Nagy László reti 16 éves, Téglási László ref. 2 hónapos, Sós Lőrincné Adorján Zsófia ref. 52 éves, Varga Juliánna ref. 60 éves, Papp János gkat. 5 éves, Kálmán Péter ref. 65 éves.

A szeptemberi esküdtszék

A főtárgyalások sorrendje

(Saját tudósítónktól.) Holnap, kedden veszi kezdetét a debreceni törvényszék esküdtbírói ciklusa, amely 27-én zárul. — Hofmann József kir. ítélőtáblai bíró az esküdtbírószék elnöke, a következő bűnügyek főtárgyalását tűzte ki a szeptemberi ciklus számára:

- Szeptember 16-án: Tisza Hegedüs Imre, rablás büntette.
- Szeptember 17-én: Szolnoki Lajos, rablás büntette.
- Szeptember 19-én: Rektori Mihály és társa, rablás büntette.
- Szeptember 20-án: Dénes Sándor, két rendbeli nyomtatvány utján elkövetett becsületsértés vétsége.
- Szeptember 23-án, Tóth István, szándékos emberölés büntette.
- Szeptember 24-én: ifj. Orosz Sándor, szándékos emberölés büntette.
- Szeptember 26-án: Kovács Lajos, erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntettének kísérlete.
- Szeptember 27-én: Pósch Dezső, nyomtatvány utján elkövetett rágelmezés vétsége.

Legújabb.

Vámbéry meghalt.

Budapest, szept. 15. (Saját tudósítónktól) Vámbéry Ármán, a világhírű orientálista ma hajnali négy órakor meghalt nyolcvankét éves korában. Temetéséről valószínűleg az akadémia gondoskodik, jöllehet pár nappal halála előtt fiának egy olyan nyilatkozatot tett, hogy halála esetén se a nemzet, se az akadémia halottjának ne tekintsek.

Ujabb kolera eset.

Budapest, szept. 15. (Saját tudósítónktól.) Érdekes kolera beteggel volt dolga Budapesten a mentőknek. Megjelent helyiségükben Nezor László államvasuti felvigyázó és nagy bélfájdalomról panaszkodott, elbeszélte hogy egy utcai kofától gyümölcsöt vásárolt, s miután megette görcei támadtak, most azt hiszi magáról hogy koleras. A mentők a tisztiorvossal együtt megvizsgálták Nezort és csakugyan kolerasnak találták, s beszállították a járványkórházba. — Nezor lelkiismeretességére jellemző, hogy miután rosszul lett fogta el, saját kijelentése szerint, senkivel sem érintkezett, nehogy a fertőzés tovább terjedjen.

Bolgár-török egyezség.

Szófia, szept. 15. (Saját tudósítónktól) Beavatott körökben azt hiszik, hogy az összes még vitás kérdéseket mihamar már véglegesen megoldják. Jelenleg már csak Dimotika sorsáról van szó.

Rina és Japán.

Berlin, szept. 15. (Saját tudósítónktól) A tőzsdén ma az a hír kapott lábra, hogy Japánban a tartalékosokat nagy tömegekben hívják be szolgálatra. A háborús készülődés híre érthető riadalmat keltett a tőzsdén.

Lezuhant aviatikus.

Brassó, szept. 15. (Saját tudósítónktól) Vlaicu Aurél kiváló erdélyi román aviatikus ma a romániai Campina város mellett szállott fel s nagyobb magasságból repülőgéppel lezuhant és azonnal meghalt.

Szerb-görög ellentét.

Belgrád, szept. 16. A szerbek és görögök összevesztek Gyevgyeli város birtoklása miatt. Mindkét fél erélyesen ragaszkodik a helységhez s egyik sem akar lemondani róla. A görög-szerb határmegállapító bizottság a munkálatakat be is szüntette s a két kormány most diplomáciai uton folytatja a tárgyalásokat.

Felelős szerkesztő: Rác-Rónay Károly.

Modern négyszobás
utczai lakás
villanyvilágítással és vízvezetékekkel
azonnal
KIADÓ.

Értekezhetni itt a szerkesztőségben, vagy dr. Elek Dezső ügyvéddel Werbőczy-utca (iparkamara-palota.)

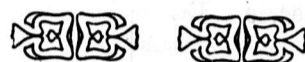
C SOMAGOLÓ - PAPIROS

(Ujság papiros)

Helyszüke miatt

OLCSÓN-ELADÓ.

Rendkívül alkalmas:

 Gyümölcs, zöldség,
csemetefák, virágok stb.
csomagolására.

Megrendelhető: a

DEBRECZEN

kiadóhivatalában

Debreczen, Darabos-utca 7.

5 kg. pósta csomag 60 fil.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudíngpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utótedelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12. f. csokoládé, tea, pudíng, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanília-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Megnyilt

a főváros legelegánsabb, legkényelmesebb és legolcsóbb szállodája

Park Szálloda

GARAI ÁRMIN igazgató

Igen fényes éttermeivel és kávéházával - Budapest, a Keleti (Központi pályaudvarral szemben, Baross-tér 10. szám.

lehet beszerezni kifogástalan minőségű

NAGYENYED-en Gyümölcsfaanyagokat

Alsóféhérm. Gyümölcs és Sétányfákat

Sima gyökeres és oltott **SZÖLÖVESSZÖKET.**

Árjegyzéket ingyen küldenek

FISCHER és Tsa

faiskolák és szőlőoltványtelepek

Tulajdonosok: **AMBRÓSI M. és Fischer L. örökössei.**

Legjobb szépitőszert! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve.

Csodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére tökéletesítésére és főtartására legkiválóbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben kapható

Földes-féle

Megbízható, kitűnő szerkezetű

kecskeméti borsajtót

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezte mint az O. K. H. tagja gyárából.

Ipari és Háziipari szövetkezetek Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII., József-körút 36. szám.

Tessék árjegyzéket kérni.

Gutmann Testvérek kőszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 33.

Elsőrendű porosz darab-, kocka és diószén, szoba és konyhafűtésre.

Ostrau-dombraui darab-, kocka-, dió és aknaszén.

Ostrau mosott, gép- és kazánfűtési célokra, finom és durvaszemű kovácszszen.

Drenkovai szén, ipari célokra, saját gőzszűnkkel szállítva.

Ostrau-dombraui pirszen, öntő- és szivógázmotor célokra.

Ostrau-légszeszpirszen, szobafűtésre

Ostrau-kőszénbrikett, 3 kilogramos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez.

Minden vasut- és hajóállomásra szállítva.

MARGIT CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, mi eszert és más minden bőrbaj, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérére, simává és üdőbbé varázsolja. **Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 féle színben) 1-20 kor. Margit szappan 70 f. Margit fogpép (Zahnpasta) 1. korona, Margit arcvíz 1 korona.** Postán utólevéllel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FOLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Debrecenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihálovics Jenő, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Baróc Zsigmond [Hajduszentoszló] Ercey Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete: Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű **LC KOMOBILOK**

Wolf eredeti szerkezete 10-300 lóerőig

Bárhely gyártelep legelőnyösebb szerkezete.

Szliács aczélfürdő.

Felső-Magyarország.

Egvedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás beisó használatra.

Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig.

Felülmulhatatlan verszegényes, sarkör, női bajok, hátgerinc és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erőss munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádasy István** hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaösten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomásoknál vannak függesztve. Kimerítő fétvilágosítás és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye)

Eladó takarmány!

3 kazal szék széna
circa 1500 métermázsa,

3 kazal lucerna
hasonló mennyiséggel, (ha kell) több is mázsa szerint.
Ugyanott

340 darab fésült anya birka
kosokkal s az idek bárányok (mind prima)

eladók.

Kőut mellett, Vasut Berettyóujfalu Darvason.

Csapa Dezsónél

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tiz) fillér

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidéki apró hirdetés díja levéljegyekben is belüldhető

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. - Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Irodába könyvelésben is jártas kisasszony felvétetik. Sajátkezüleg irt ajánlatok fizetési igény megjelölésével, e lap kiadóhivatalába adandók le „Szerény igényű“ jelge alatt.

Az őszi idényre megérkezett férfienői s gyermek cipők óriási választékban kalapok, sapkák bámulatos olcsó árban, kitűnő jó minőségű árúk Révész Zsigmondnál Piac-utca 27.

Üzletszerző magas jutalékkal, keresetlik. Nyugdíjas egyénnek igen alkalmas mellékfoglalkozás. Sajátkezüleg irt ajánlatok „Nyugdíjazott“ jellegre a kiadóhivatalba adandók be.

MAISON BIRÓ

angol női szabó
DEBRECZEN,
Deák Ferenc-utca 13. szám.
(Royal mellett.)

8 évig Budapesten létezett. — Mérték után készít finom szövetből selyem bélyessel
kosztümöt . . . 90 koronától
raglánt . . . 70 „
plüsch kabátot és színházi köpenyt . . 100 kor.-tól
hölgyek által hozott kelméből fazont . . 40 „
!! Elsőrendű munka !!

Két foxterrier, négy hónapos, olcsón eladó. Bővebbet a kiadóban.

TELJES ELLÁTAST keresek, különösen női részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segídek. Igényekről később, ezuttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő“ címmel, kiadca.

Munkanélküli asszonyok, férfiak azonnal kitűnő munkához jutnak. Cim megtudható a Kiadóhivatalban délután 3-4 óra között.

Eladó

szőlő és lakás!

A Bocskay-kertben egy iókarban levő 1 katasztrális holdnyi szőlő, ráépített nyaralóval mely áll 2 szobából verandából, cselédszobából, konyhából, aláépített pincéből, — külön mellékhelyiségek (fűszin—edén szin stb.) szabad kézből az dei szőlőterméssel együtt

eladó.

Értekezhetni lehet Dr. Király Péter ügyvédnél Debreczen, Csapó-u. 32.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhev, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, a jeles háziismernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen „mint a fájdalomcsillapító bedörzsölés szer“ köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinek legismertebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona. Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetése képtelen“

vagy fizetési haladékokat kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hártalan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyezségek esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkezik. Wienben állandó képviselést tartok. Cim:

Fenyvessi Dávid
Rádai-u. 5. sz. Telefon 68—17

„PALMA“ szinpad

A Széchenyi kávéházban

Uj! uj tagok fellépte! Uj!

- Bajor Tilda énekesnő.
- Berkes Giza dalokkal.
- Rienzi Mariska az első bűvésznő Magyarországon.
- Ligeti Olga táncosnő.
- Arányi Vilmos humorista.
- Relly de Lafayette creol szépség.
- Tubai Aranka kabarét diva.
- Kezdeté színház után — Belépő-díj 1 korona.
- Szécsi Elemér, karmester.
- Arányi Vilmos, igazgató.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni, hogy

saját készítésű takaréktüzhelyek

különböző kivitelben mélyen leszállított árban kaphatók. Jóságáért szavatosságot vállalok.

Javításokat jutányosan elvállalok

Kiváló tisztelettel:
PREISLER SIMON
épület és műlakatos.
Debreczen, Hunyadi-utca 1 sz.
(Royal-szállásal szemben.)

1742 v. k. szám. — 1913.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni királyi bírósnak V. 4257/4 1909 számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Leszámló Bank mint szövetkezet részére 502 kor. 91 fill. tőke, ennek 1909 év szept. hó 30 napjától számítandó 8°/_o kamatai és az eddig összesen 127 korona 60 fillér perköltség erejéig 1909 év nov. hó 10-én bíróság lefoglalt és 606 koronára becsült háziutorokból álló ingóságok 1913 évi szeptember hó 16-ánd. e. 9 ókor kezdetét veendő és Piac-utca 58 sz. háznál, az Ingatlant értékesítő r. t. 525 kor. tőkekövetelése és jár. ktelégítése végett is megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul ifs elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik mint jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913, évi aug hó 35-én.
Török Péter,
bírói kiküldött.

Gyógy kénes iszapfürdő a „Diana“ fürdőben.

Szives tudomására hozom a m. tisztelt fürdőközönségnek, hogy „Diana“ fürdőmben (a vasúttal szemben) kénes gyógy iszapfürdőt rendeztem be.

Az iszapfürdő árát a legolcsóbban állapítottam meg.

Egy iszapfürdő ára (fürdőutáni pakolással) 1 korona 50 fill. A zuhanyfürdő megkezdődött ára 40 fillér.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill.

Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Fűzetjegy ára 7. korona, tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Tisztelettel:
Kabai Jozsef
fürdőtulajdonos.